

UTKAST 13 MAJ 2024

Nationellt systemansvarsavtal (NSA)

1	Definitioner	3
2	Avtalsparter	3
3	Bakgrund och rättslig grund.....	3
4	Syfte med det nationella systemansvarsavtalet	4
5	Förhållanden till andra avtal	4
6	Sekretess	4
7	Kostnader	4
8	Hantering av avvikelser	4

9	Hinder mot avtalets fullgörande (force majeure).....	5
10	Uppsägning och hävning	5
11	Twister, tolkning, tillämplig lag och klagomål	6
12	Skada.....	6
13	Överlåtelse av avtalet	6
14	Ändringar och tillägg med anledning av ändring i gällande rätt	7
15	Andra ändringar och tillägg.....	7
16	Bilagor.....	7

1 Definitioner

Med det nationella systemansvarsavtalet, nedan Avtalet, avses detta huvudavtal inklusive bilagor.

Om inte annat anges i det nationella systemansvarsavtalet gäller definitionerna i artikel 2 i elmarknadsdirektivet (EU) 2019/944, artikel 2 i elmarknadsförordningen (EU) 2019/943, artikel 3 i kommissionens förordning (EU) 2017/1485 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem samt i artikel 2 kommissionens förordning (EU) 2015/1222 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2017/2195 om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2016/1719 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet, artikel 3 i kommissionens förordning (EU) 2017/2196 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2016/1388 om fastställande av nätföreskrifter för anslutning av förbrukare, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2016/631 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av generatorer, samt artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2016/1447 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av system för högspänd likström och likströmsanslutna kraftparksmoduler.

2 Avtalsparter

Avtalet ingås som ett tvåpartsavtal mellan Svenska kraftnät och [systemansvarig för distributionssystem], i Avtalet kallad systemansvarig för distributionssystem.

3 Bakgrund och rättslig grund

I EU:s regleringsram för energimarknaden fastställs regler och ansvarsområden för ett effektivt och driftsäkert utnyttjande av det sammanlänkande elsystemet. Av regelverket framgår att systemansvariga för distributionssystem och systemansvariga för överföringssystem ska samarbeta med varandra för att säkerställa en säker och tillförlitlig utveckling och drift av sina nät.

Svenska kraftnät är systemansvarigt för överföringssystemet och systemansvarig myndighet. Svenska kraftnät ansvarar för samordningen av kraftsystemet som helhet i Sverige. Detta framgår av 6-7 §§ förordning (2023:241) om det nationella elsystemet, 8 kap 1 § ellagen (1997:857) samt 2 § förordning (2007:1119) med instruktion för Affärsverket svenska kraftnät.

4 Syfte med det nationella systemansvarsavtalet

Avtalet reglerar rättigheter och skyldigheter som följer av EU-rätten för systemansvariga för överföringssystem (i detta fall Svenska kraftnät) och systemansvariga för distributionssystem vad gäller strategiska och operativa driftförmågor av elsystemet på nationell nivå, samt vad som följer av nationell rätt. Avtalet reglerar t ex hur och när förmågor ska användas i den operativa driften. Avtalet bildar ram för olika sakområden som närmare regleras i bilagor till avtalet, bland annat överenskommelse för fastställande av processer och format för utbyte av strukturella data och realtidsdata som ska ingås i enlighet med förordning (EU) 2017/1485.

5 Förhållanden till andra avtal

Avtalet ersätter inte andra befintliga avtal som Svenska kraftnät har ingått med den systemansvariga för distributionssystem.

6 Sekretess

[En skrivning om sekretess kommer eventuellt att läggas till]

7 Kostnader

Vardera avtalsparten står för sina kostnader som kan uppkomma till följd av Avtalet, om inte annat har avtalats.

8 Hantering av avvikelser

Avtalsparterna är införstådda med att för att fullgöra sina åtaganden enligt Avtalet krävs såväl långsiktig planering som operativt arbetet. Respektive part åtar sig att både långsiktig och operativt vidta alla nödvändiga åtgärder för att fullgöra Avtalet, innefattande bland annat att säkerställa kompetensförsörjning (adekvat mängd resurser med adekvat kompetens) samt investeringar i system och i anläggningar.

En avtalspart som brister i fullgörandet av något avtalskrav ska så snart bristen upptäckts, eller bort upptäckts, meddela motparten därom.

Den part som brister i fullgörandet av något avtalskrav ska omgående vidta åtgärder för att åtgärda bristen. Motparten ska ha rätt att begära in rapportering av arbetet med att åtgärda bristen, sådan rapportering innefattar handlingsplaner, status och tidpunkt då bristen förväntas vara åtgärdad.

Avtalsparterna är införstådda med att om den avtalspart som brister i fullgörandet av något avtalskrav inte har åtgärdat bristen inom rimlig tid efter att bristen upptäckts eller bort upptäckas, eller underlåter att på motpartens begäran rapportera om arbetet med att åtgärda bristen, kan motparten komma att rapportera bristen till tillsynsmyndigheten.

Om den part som brister i fullgörandet av något avtalskrav, trots att motparten har påtalat bristen samt har rapporterat bristen till tillsynsmyndigheten, inte åtgärdar bristen kan detta om utgöra grund för hävning av avtalet.

9 Hinder mot avtalets fullgörande (force majeure)

Om någon av avtalsparternas uppfyllelse av avtalsförpliktelser hindras eller försvåras av någon omständighet – såsom t.ex. krig, uppror eller upplopp, annan myndighets beslut eller åtgärd, eldsvåda, naturkatastrof eller sabotage – som avtalsparten inte skäligen kunnat förutse vid tiden för Avtalets slutande och vars följder denne inte heller skäligen kunnat undvika eller övervinna ska avtalsparten i motsvarande mån befrias från sina förpliktelser att fullgöra vad som åligger denne enligt Avtalet.

För att avtalsparten ska ha rätt att göra gällande befrielsegrund enligt ovan ska denne underrätta motparten om att sådan omständighet inträffat. Underrättelse ska ske skriftligt och utan oskäligt uppehåll efter det att parten insåg eller bort inse att omständighet som kan åberopas som befrielsegrund föreligger.

Sedan befrielsegrund upphört ska motparten underrättas härom samt om möjligt även informeras om när av befrielsegrunden uppskjutna åtgärder kommer att vidtas.

10 Uppsägning och hävning

Avtalsparterna äger rätt att säga upp Avtalet med en ömsesidig uppsägningstid om tre (3) månader. Vid uppsägning av Avtalet ska de skäl som ligger till grund för uppsägningen anges.

Avtalsparterna äger rätt att med omedelbar verkan häva Avtalet om avtalspart träder i likvidation, inställer betalningarna eller är föremål för tvångsförvaltning, tvångslikvidation, ackord, företagsrekonstruktion, ansökan om konkurs eller annat liknande förfarande eller är underkastad näringsförbud. Avtalsparterna åtar sig att omedelbart informera varandra om något av ovanstående aktualiseras eller inträffar.

Avtalsparterna äger vidare rätt att med omedelbar verkan häva Avtalet vid grovt avtalsbrott.

11 Twister, tolkning, tillämplig lag och klagomål

Twister mellan parterna eller tolkning av avtalet eller gällande rätt med anledning av Avtalet ska avgöras med tillämpning av svensk lag av svensk domstol med Stockholms tingsrätt som första instans, dock med undantag för tvist eller tolkning som enligt vid var tidpunkt gällande svensk eller EU-rättslig lagstiftning ska prövas i annan ordning.

Av artikel 6, punkt 10 i kommissionens förordning (EU) nr 2017/1485 (SO) framgår att "Alla parter får inge klagomål mot en berörd systemansvarig eller systemansvarig för överföringssystem vad avser dennes skyldighet eller beslut enligt denna förordning och får inge klagomålet till tillsynsmyndigheten, som i egenskap av tvistelösande myndighet ska utfärda ett beslut inom två månader från det att klagomålet mottagits. Denna period får förlängas med ytterligare två månader om tillsynsmyndigheten begär ytterligare upplysningar. Den förlängda perioden får förlängas ytterligare om den klagande samtycker till detta. Tillsynsmyndighetens beslut ska vara bindande så länge det inte har upphävts efter ett överklagande."

Energimarknadsinspektionen är tillsynsmyndighet enligt ellagen.

12 Skada

Ersättning för skada är begränsad till direkt skada som har orsakats uppsåtligen eller grov oaktsamhet.

13 Överlåtelse av avtalet

Avtalspart får inte, vare sig helt eller delvis, överlåta sina rättigheter och skyldigheter enligt det nationella systemansvarsavtalet och dess bilagor utan att i förväg erhålla skriftligt samtycke från Svenska kraftnät. Part som erhåller sådant samtycke ska också tillse att tredje man får möjlighet att inträda som part i avtalet. Parterna ska då komma överens om nödvändiga tillägg till och justeringar i avtalet i anledning härav. Sådana ändringsförslag ska presenteras av parten i samband med att part ansöker om skriftligt samtycke från Svenska kraftnät. Svenska kraftnäts ställningstagande till överlåtelsen ska ske inom skälig tid.

För det fall Svenska kraftnät eller delar därav skulle ombildas till aktiebolag eller annan juridisk person ska Svenska kraftnät alltid äga rätt att överlåta sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal till den organisation som då ska vara systemansvarig för transmissionsnätet.

14   Ändringar och tillägg med anledning av ändring i gällande rätt

Om Avtalets innehåll påverkas av ändringar i svensk eller EU-rättslig ellagstiftning, inklusive metoder som beslutats med stöd av EU-rätten samt Energimarknadsinspektionens föreskrifter, ska Avtalet tolkas i enlighet med dessa ändringar i lagstiftningen. Svenska kraftnät ska tillse att nödvändiga ändringar och tillägg som följer av sådana lagändringar införs i avtalet samt dess bilagor.

Svenska kraftnät äger rätt att ändra och göra tillägg i det nationella systemansvarsavtalet och dess bilagor med anledning av ändringar i svensk eller EU-rättslig ellagstiftning. Avtalspart ska skriftligen meddelas minst 3 (tre) månader innan ändringar eller tillägg träder i kraft.

15   Andra ändringar och tillägg

Andra ändringar och tillägg i Avtalet på initiativ på någon av parterna ska vara skriftliga och undertecknade av båda parter.

Om Avtalets innehåll påverkas genom tillägg av nya bilagor ska samråd ske. Svenska kraftnät äger rätt att slutligt avgöra om ytterligare eller av den systemansvariga för distributionssystem föreslagna bilagor ska tillföras Avtalet. Tillägg av bilagor får endast göras om det är motiverat utifrån gällande EU-rätt.

16   Bilagor

- Villkor för utbyte av strukturell data mellan Svenska kraftnät och systemansvarig för distributionssystem ansluten till Svenska kraftnäts överföringssystem
- Villkor för utbyte av realtidsdata mellan Svenska kraftnät och systemansvarig för distributionssystem ansluten till Svenska kraftnäts överföringssystem